

SVENSKA BOTANISKA FÖRENINGEN

VERKSAMHETS- BERÄTTELSE 2021

LITEN BLÅKLOCKA, FOTO: MATS WILHELM / NATURFOTOGRAFERNA

VERKSAMHETSBERÄTTELSE 2021

FOTO: MARIA VAN DER WIE

OM ÅRET SOM HAR GÅTT

Svenska Botaniska Föreningen (SBF) fortsätter sitt arbete med att sprida kännedom om den svenska växtvärlden och att skydda och vårda den för framtiden.

Covid-19-pandemin påverkade dessvärre Föreningens verksamhet även under år 2021. Därför avstod Föreningen från att genomföra Botanikdagarna, och årsmötet genomfördes digitalt, vilket krävde en del förberedelser. Även andra aktiviteter modifierades med hänsyn till pandemin.

På bilden ser ni årets styrelse, som i november träffades i Göteborg för att tacka av tidigare redaktör Niklas Aronsson.

Det som gav störst publicitet under året var arbetet med att utse en Nationalblomma – se mera nedan. De allra flesta verkar vara nöjda med att liten blåklocka, *Campanula rotundifolia* blev Sveriges nationalblomma.

Inom arbetet med skydd av våra vilda växter och deras miljöer är en viktig aktivitet att samordna övervakningen av sällsynta och hotade arter – verksamheten Floraväktarna. Där pågår också ett nära samarbete mellan Föreningen och landets regionala botaniska föreningar.

Vidare engagerar sig Föreningen som remissinstans mm i naturvårdsärenden. Under året har man bland annat lämnat remissvar på tre stora statliga utredningar (se nedan).

MEDLEMMAR

Antalet medlemmar i Föreningen var vid årets slut 3 248 st.

Av Föreningens medlemmar är 8 personer hedersmedlemmar, 9 ständiga medlemmar, 69 ungdomsmedlemmar och 36 personer medlemmar via "KV Ossian Dahlgrens stipendiefond" i Uppsala. Där till har föreningen även 170 organisationer som prenumererar på någon av eller båda våra tidskrifter.

Under året tillkom 1 187 nya medlemmar, medan 187 personer avslutade sitt medlemskap.

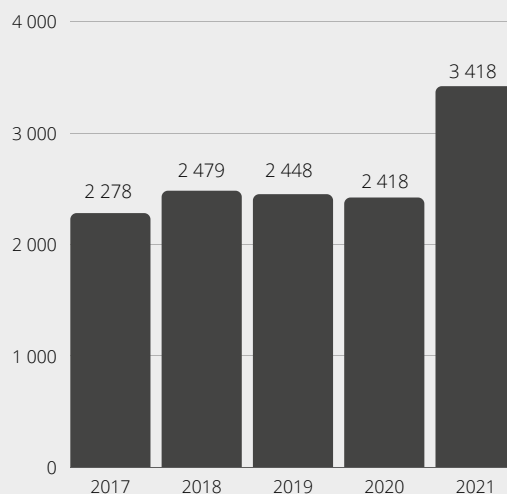
Många nya medlemmar anmälde sig just i samband med omröstningen om nationalblomma.

Vid årsmötet 2021 beslöts att det går att bli stödmedlem utan någon tidskrift, för 50 kr per år.

Anslutna föreningar

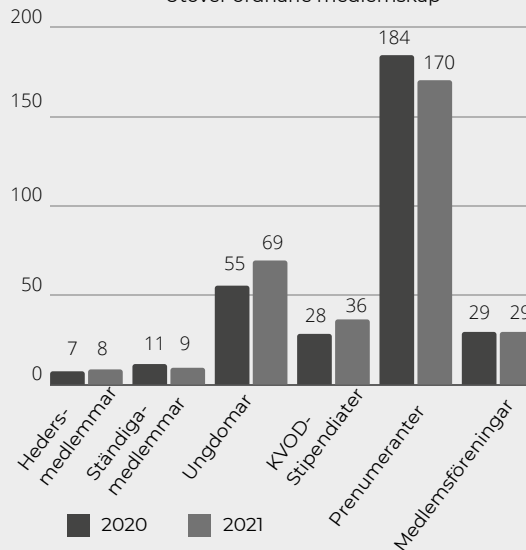
Antalet anslutna föreningar var 2021-12-31 29 st. De bedriver en stor och mångskiftande verksamhet. Totalt omfattar de lokala och regionala föreningarna drygt 5 300 medlemmar.

MEDLEMMAR OCH PRENUMERANTER

FÖRDELNING

Utöver ordinarie medlemskap

STYRELSEN

Styrelsen har haft 7 protokollförda sammanträden under året; 30 – 31 januari på distans, 12 mars på distans, 14 mars konstituerande på distans, 29 – 30 maj på distans, 11 – 12 september på plats i Uppsala, 6 oktober på distans, samt 13 – 14 november på plats i Göteborg.

Hur styrelsens arbete organiseras framöver har diskuterats under året, och en del nya principer tillämpas från årsskiftet. Även för fortsättningen, med förhoppningsvis lättade Covid-restriktioner, är tanken att hålla ett större antal korta styrelsemöten på distans, och minska på antalet stora styrelsemöten över ett helt veckoslut.

Styrelsens sammansättning till och med 2021-03-13

Mora Aronsson, ordförande
Johanne Maad, vice ordförande
Håkan Sundin, kassör
Gunnar Björndahl, sekreterare

Övriga ledamöter
Jan Andersson
Olof Janson
Tore Mattsson
Moa Pettersson
Gabrielle Rosquist
Katarina Stenman

Vid årsmötet omvaldes Mora Aronsson som ordförande för Föreningen. Av övriga styrelseledamöter omvaldes på två år Gunnar Björndahl, Johanne Maad, Tore Mattsson och Katarina Stenman, medan Ulf Ryde nyvaldes på två år, och Karolin Ring på ett år, alltså som fyllnadsval. Dessutom kvarstår följande styrelseledamöter valda på två år fram till årsmötet 2022: Jan Andersson, Moa Pettersson, Gabrielle Rosquist och Håkan Sundin.

Styrelsens arbetsutskott

Styrelsens arbetsutskott har nu fungerat för andra året. Det består av ordförande, vice ordförande, kassör och sekreterare. Huvuduppgiften är att förbereda styrelsemötena. Under året har arbetsutskottet sammanträtt på distans 5 gånger. Det är tänkt att principen med arbetsutskott ska utvärderas varje år, och slutsatsen från styrelsens sida efter år 2021 är att verksamheten fortsätter som hittills.

Styrelsens sammansättning från och med 2021-03-13

Mora Aronsson, ordförande
Johanne Maad, vice ordförande
Håkan Sundin, kassör
Gunnar Björndahl, sekreterare
Tore Mattsson, personalansvarig

Övriga ledamöter

Jan Andersson
Moa Pettersson
Karolin Ring
Gabrielle Rosquist
Ulf Ryde
Katarina Stenman

Dessutom fick styrelseledamöterna en del ytterligare särskilda ansvarsområden:

- WWF:s förtroenderåd: ordföranden.
- Kommittén för Svenska Växtnamn: Mora Aronsson.
- BIOSAM-arbetet: Mora Aronsson, Moa Pettersson.
- Floraväktarverksamheten: Jan Andersson.
- Floraväktarrådet: Jan Andersson.
- Artportalsrådet: Jan Andersson.
- Nationella Valideringskommittén för kärleväxter: Jan Andersson.
- GDPR: Karolin Ring.
- Remissgruppen: Mora Aronsson (huvudansvarig), Jan Andersson, Tore Mattsson, Karolin Ring, Gabrielle Rosquist.
- Vårkollen: Johanne Maad.
- Årets växt: Jan Andersson, Ulf Ryde.
- De Vilda Blommornas Dag: Johanne Maad, Moa Pettersson.

ARBETSGRUPPER

Vid det konstituerande styrelsemötet 14 mars bestämdes även ett antal arbetsgrupper. Utöver de som nämns på andra håll i denna verksamhetsberättelse kan dessa nämnas:

Föreningskonferensen 2022: Johanne Maad (sammankallande), Gunnar Björndahl, Moa Pettersson, Karolin Ring, Maria van der Wie.

Arbetsgruppen för Svenska Växtnamn: Svengunnar Ryman (sammankallande), Björn Aldén, Mattias Andersson, Mora Aronsson, Rut Boström, Erik Ljungstrand, Niklas Lönnell, Emil V. Nilsson, Anders Nordin, Hans Rydberg och Eva Willén.

MOSIPPA, FOTO: HÅKAN SUNDIN

REVISORER

Fram till årsmötet 13 mars var Lars-Åke Bäckström och Lennart Persson ordinarie revisorer, och Sören Svensson och Bo Eriksson revisorssuppleanter. Samtliga omvaldes.

Vidare utsågs till extern revisor Oskar Hettinger (auktoriserad revisor).

VALBEREDNING

Valberedningen utgjordes fram till årsmötet av Barbro Risberg (sammankallande), Gun Ingmansson och Staffan Nilsson. Samtliga omvaldes, med Barbro Risberg som sammankallande.

KANSLI OCH PERSONAL

Föreningens kansli har adressen Kungsängens gård 206, Uppsala. Föreningen hyr lokalerna av SLU

Anställda

- Maria van der Wie är verksamhetskoordinator.
- Josefine Kyhlström Blomqvist är kansliassistent.
- Emil V. Nilsson är redaktör för Svensk Botanisk Tidskrift.
- Sofia Lund är anställd dels som nationell floraväktarsamordnare, dels som redaktör för Vilda Växter.
- Nicklas Strömberg är visstidsanställd som utvecklare av Botanikportalen från och med 2021-04-01.
- Lars Fröberg är visstidsanställd som projektledare för Atlasprojektet.

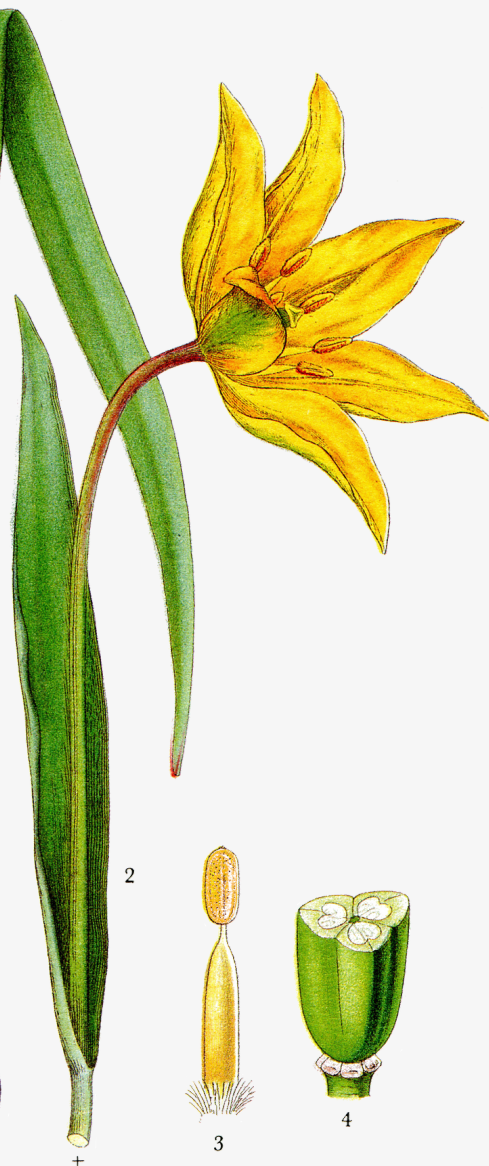
Löneförhandlingar med de anställda har skett under våren, då nya löner fastställdes för perioden 2021-05-01 – 2023-04-30

Under året beslöts att Föreningen från och med 2022-01-01 är medlem av **Arbetsgivaralliansen**, som är en arbetsgivarorganisation för ideell sektor. Från detta datum omfattas personalen av gällande kollektivavtal mellan Arbetsgivaralliansens "Branschkommitté Ideella och Idéburna Organisationer" och de fackliga organisationerna. Inför detta har en infasning av tidigare gällande enskilda avtal med Föreningens anställda behövt göras.

En ambition är att hålla personalmöten ca en gång i månaden.

Vidare har regler bestämts för upphovsrätt till material som Föreningens anställda producerar i tjänsten.

Huvudansvarig i styrelsen för kansli- och personalfrågor är Tore Mattsson, i samarbete med ordföranden Mora Aronsson.

VIT LITEN BLÅKLOCKA, FOTO: MATS WILHELM / NATURFOTOGRAFERNA

FÖRENINGENS KAPITAL

Under 2021 beslutade styrelsen att ändra förvaltning av Föreningens värdepapper. Skäl till detta är bland annat att direkt kunna välja de objekt som det investeras i. Styrelsen har nämligen beslutat om en tydlig hållbarhetsprofil på värdepappersinnehavet, vilket är svårare om man enbart köper andelar i fonder. Aktier ger då ett mer direkt val i linje med placeringspolicyn.

Detta har medfört att Föreningen avvecklat sitt fondinnehav. Själva aktiehanteringen, som styrelsen har full insyn i, sker med hjälp av en professionell kapitalförvaltare.

GDPR

Föreningens administrativa arbete styrs av regelverket inom GDPR. Riktlinjer och rutiner ses över årligen.

Föreningens personuppgiftspolicy finns på föreningens hemsida: <https://svenskbotanik.se/personuppgifter/>, samt kan beställas genom att kontakta kansliet.

Ansvarig i styrelsen är Karolin Ring. Hon och kansliet har påbörjat en genomgång/revision av Föreningens GDPR-arbete.

TIDSKRIFTERNA

Både Svensk Botanisk Tidskrift och Vilda Växter har under året utkommit med fyra nummer.

Redaktör för Svensk Botanisk Tidskrift är Emil V. Nilsson, för Vilda Växter Sofia Lund. För båda tidskrifterna är Mora Aronsson ansvarig utgivare.

Redaktionsgruppen för Svensk Botanisk Tidskrift består av Jan Andersson, Stefan Andersson, Mora Aronsson, Bengt Carlsson.

Redaktionsrådet för Vilda Växter består av Gabrielle Rosquist, Moa Pettersson, Gunnar Björndahl, Barbro Risberg, Ulla-Britt Andersson och Mora Aronsson.

Tidskrifternas respektive inriktning, och över huvud taget Föreningens tidskriftspolicy, har diskuterats inom styrelsen vid flera tillfällen under året. Den framtida tidskriftspolicyn har även utretts av en arbetsgrupp bestående av Håkan Sundin (sammanställande), Jan Andersson, Moa Pettersson, Gabrielle Rosquist och Ulf Ryde.

Bland de viktiga principer, som ingår i tidskriftspolicyn som antogs vid styrelsemötet i oktober, kan nämnas följande:

- SBT ska vara en populärvetenskaplig botanisk tidskrift, som bland annat ska stimulera till djupare botaniska insikter och studier, samt följa och presentera forskning inom botanik.
- Vilda Växter ska vara en lättillgänglig botanisk tidning. Den ska bland annat väcka intresset för botanik och introducera nybörjare i botaniska färdigheter.
- Båda tidskrifterna ska vara länkar mellan Föreningens styrelse och medlemmarna.

Frågorna om tidskriften är en del av det som nu diskuteras kring Föreningens allmänna kommunikationspolicy, som började utarbetas under året, och där arbetet fortsätter för att kunna fastställa en kommunikationspolicy från och med år 2023. I anslutning till denna policy krävs förstås även en mer konkret kommunikationsplan, för hur Föreningen kan nå ut med sitt budskap, via olika kanaler. Bland det som hittills har utarbetats kan nämnas anpassning till att det finns olika mottagare av information.

SBF-FÖRLAGET

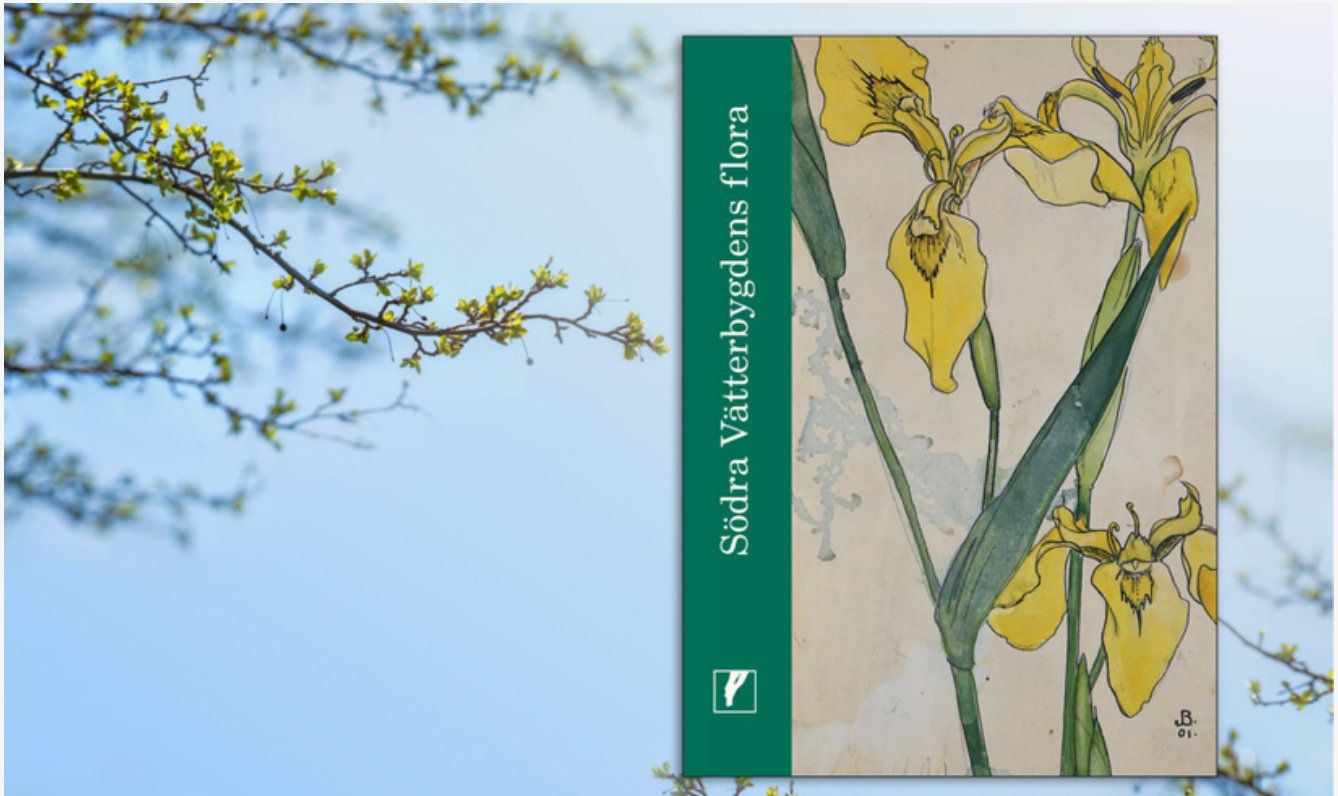
Den 4 maj publicerades Södra Vätterbygdens flora.

Floran omfattar nästan 450 sidor i stort format och är rikt illustrerad med äldre och nytagna fotografier. Växtförteckningen behandlar omkring 1 800 bofasta och tillfälliga arter, varav drygt 400 även presenteras med utbredningskartor. Floran är utarbetad av Botaniska Sällskapet i Jönköping.

Florainventeringar från 1960-, 1970- och 1980-talen har kompletterats med uppgifter från inventeringen för Smålands Flora och med aktuella uppgifter om växtfynd från senare år.

Boken innehåller flera artiklar om Jönköpingsbygdens geologi och klimat och dess vegetationstyper och flora, samt avsnitt om aktuella floraförändringar och invasiva arter. Därtill kommer en utförlig historik över utforskningen av områdets flora alltifrån 1700-talet.

Södra Vätterbygdens flora har blivit väldigt väl mottagen och uppskattad. Vid årsskiftet hade 70% av upplagan på 700 böcker sålts/distribuerats.

Svenska Botaniska Föreningen riktar ett stort tack till Botaniska Sällskapet i Jönköping för det stora arbetet, både med färdigställande av floran och, inte minst, arbetet med försäljningen.

Avtalet beträffande Hälsinglands flora löpte ut 2021-12-31.

SBF-förlagets utgivningspolicy har utretts av en arbetsgrupp bestående av Gabrielle Rosquist (sammankallande), Jan Andersson, Moa Pettersson, Ulf Ryde och Katarina Stenman. Bland det som är viktigt att slå fast kan nämnas typen av litteratur som kan ges ut, vilka kvalitetskrav som kan ställas, och allmänna principer för utformningen.

JUBILEUMSFONDEN

Ingen ansökan om medel från Jubileumsfonden har kommit in under året.

GÅVOR OCH BIDRAG

För att utarbeta rutiner för hantering av gåvor, bl.a. minnesgåvor, till Svenska Botaniska Föreningen utsågs en arbetsgrupp bestående av Håkan Sundin, Maria van der Wie, Mora Aronsson och Gabrielle Rosquist.

Formulär för och information om donationsmöjligheter ska finnas på hemsidan och på Föreningens Facebook-sida.

Efter den tidigare ordföranden Eva Waldemarsons bortgång skänktes medel till hennes minne.

Styrelsen beslöt att främst använda dessa till kurs- och inventeringsverksamhet i fjällen, för ungdomar, tills tillgångarna är förbrukade.

THOMAS KARLSSONS MINNESFOND

Efter en motion från Föreningen Pite Lappmarks Flora gav Årsmötet 2021 styrelsen i uppdrag att utarbeta en fond till Thomas Karlssons minne.

Styrelsen har under året tagit fram ett regelverk, samt skapat fonden Thomas Karlssons minnesfond (TK-fonden), som har till syfte att stärka kunskapen kring artbestämning. TK-fonden ska främst användas till att arvoda personer som kan bidra med bestämningsservice eller herbariearbete i Thomas Karlssons anda.

Fonden kommer att kunna dela ut upp till 10 % av fondens kapital per år.

Minnesfondens beslutande organ är dess kommitté, som består av fyra personer; SBF:s ordförande och kassör, samt två ytterligare personer som utses av SBF:s styrelse.

Under år 2022 kommer inga medel att delas ut, utan fokus kommer att ligga på att samla in medel, samt att utarbeta rutiner kring ansökningar och beslut om bidrag.

Som startkapital har styrelsen beslutat att avsätta 1 000 000 kr från SBF. Utöver startkapitalet har SBF hittills mottagit gåvor på ca 100 000kr.

Fondens behållning var därför den 31 december:
1 100 960kr.

BOTANISKA NYCKLAR

Bestämningsnycklar för identifiering av kärlväxter

Sök nycklar
176 nycklar funna

Visa alla Visa nya Visa uppdaterade

Nycklar

Sortera på familj

ädelgranar *Abies* (Pinaceae)
Tyler, T. 2017: *Abies* – ädelgranar.
Nyckel till de femton arter (varav en med två underarter) som är funna i Sverige.
Visa nyckel Visa PDF Ladda ner PDF

lönnar *Acer* (Sapindaceae)
Tyler, T. 2018: *Acer* – lönnar.
Nyckeln upptar 16 arter lönnar och endast bladkaraktärer används. Alla de 12 arter (med 2 underarter) som hittills är funna i Sverige är med, men dessutom ungersk lönn *A. obtusatum*, rostlönn *A. rufinerve*, solfjäderslönn *A. japonicum* och japansk lönn *A. palmatum*.
Visa nyckel Visa PDF Ladda ner PDF

trolldruvor *Actaea* (Ranunculaceae)
Tyler, T. 2019: *Actaea* – trolldruvor.

BOTANIKPORTALEN

Idén med Botanikportalen är att samla kunskap samt länkar till det mesta som har med botanik i Sverige att göra. Information hämtas alltså från bland annat Artportalen, Atlasprojektet, Dyntaxa, Botaniska nycklar och de olika landskapsflororna. På sikt ska även botanisk information från övriga Norden kunna inkluderas.

Huvudansvarig för projektet är Nicklas Strömberg, som har varit anställd för detta.

I Föreningens arbetsgrupp för Botanikportalen ingår Jan Andersson (sammanställande), Mora Aronsson, Hans Gardfjell, Mira Rawet och Nicklas Strömberg.

BOTANISKA NYCKLAR

Den Botaniska Skattkammaren startades av Thomas Karlsson och Torbjörn Tyler. Efter Thomas Karlssons bortgång har det varit något oklart med Den Botaniska Skattkammarens framtid.

Styrelsen för Svenska Botaniska Föreningen såg det som viktigt att säkra den tillgång som Skattkammaren kom att utgöra. Det mesta av innehållet har nu återskapats under namnet "Botaniska Nycklar", och nytt material har också lagts till. Svenska Botaniska Föreningen har gjort detta möjligt genom arbetet med Botanikportalen.

VERKSAMHET

TROTS FORTSATT PANDEMI GENOMFÖRDE SVENSKA BOTANISKA FÖRENINGEN EN HEL DEL AKTIVITETER UNDER ÅRET.

LITEN BLÅKLOCKA, FOTO: HÅKAN SUNDIN

NATIONALBLOMMAN

Det som gav absolut störst publicitet under året, och dessutom medförde att Föreningen fick ett stort antal nya medlemmar, var omröstningen om Sveriges Nationalblomma. Redan den första omröstningsomgången fick stor uppmärksamhet i media.

Omröstningen skedde alltså i två omgångar. Från början fanns 30 olika arter av vilda blomväxter att rösta på för allmänheten. Dessa 30 kandidater hade valts ut efter nominering från de lokala botaniska föreningarna.

De tio av de 30 vilda blommorna som fick flest röster gick vidare till en finalomgång – dessa var liten blåklocka, smultron, midsommarblomster, linnea, skogsstjärna, rödklöver, hästhov, blåbär, lingon och styvmorsviol.

Omröstningen var väldigt populär – totalt kunde Svenska Botaniska Föreningen räkna ihop över 81 000 röster i de båda omgångarna, varav 58 000 i finalomgången. Detta engagemang visar på svenskarnas känsla för naturen och den vilda floran samt en önskan om en blomma som en symbol för hela Sverige.

NY HEDERSMEDLEM

MARGARETA EDQVIST

Efter två röstningsomgångar blev alltså resultatet att liten blåklocka, *Campanula rotundifolia* L., utsågs till Sveriges nationalblomma.

Under sommaren och hösten genomfördes även en bild-tävling på temat liten blåklocka. Tävlningen hade tre klasser; teckning, foto och "datorframställd illustration".

Många olika idéer har också kommit fram beträffande hur Föreningen ska kunna ta tillvara det stora intresset för omröstningen om Nationalblomman.

I arbetsgruppen för Nationalblomman har ingått Mora Aronsson, Tore Mattsson, Håkan Sundin och Maria van der Wie.

ÅRSMÖTET

Årsmötet 13 mars genomfördes digitalt. För att underlätta genomfördes några övningsomgångar för att de olika anmälda deltagarna i årsmötet skulle ha möjlighet att testa hur datorkommunikationen fungerade.

GULDLUPPEN 2021

HANS RYDBERG

Ett viktigt beslut var att styrelsen efter en motion från Föreningen Pite Lappmarks flora fick i uppdrag att inrätta en fond till Thomas Karlssons minnesfond, vilket också nämns under en egen rubrik.

NY HEDERSMEDLEM

Årsmötet beslöt att utse Margareta Edqvist till hedersmedlem i Svenska Botaniska Föreningen

GULDLUPPEN 2021

Guldluppen för år 2021 tilldelades Hans Rydberg, Gnesta, för hans stora engagemang för botaniken under fyra decennier.

Överlämnandet filmades och filmen visades på årsmötet. Filmen finns på Föreningens hemsida:
<https://svenskbotanik.se/guldluppen-2021-hans-rydberg/>

ÅRETS VÄXT

ÅRETS VÄXT 2021 VAR TIBAST (*DAPHNE MEZEREUM L.*).

Tibast var uppenbarligen en populär växt att söka efter och finna, då det kom in 3 643 fynd, vilket är ca fyra gånger fler än under ett normalår. Spridningen i Sverige av fynden stämmer ungefär överens med artens sedan tidigare kända utbredning.

En analys med ett GIS-program (geografiskt informationssystem) visade dock att av fynden var 487 stycken nya, om nya fynd definieras som att de noterades minst 2 km från sedan tidigare kända lokaler (i Artportalen).

Blomningen var koncentrerad till månaderna mars, april och maj, där majblomningen i första hand gällde mellersta och norra Sverige. Redan 2 januari noterades dock en blommande buske i Uppsala.

80 rapporter noterade att arten inte hade återfunnits på en tidigare lokal. Från kommentarerna kunde då utläsas att orsaken ofta var att man hade röjt buskskiktet i området, eller att marken exploaterats på något sätt. Ett problem är att tibast odlas och då lätt förvildas. På Gotland gäller detta alltid, eftersom tibast inte är inhemsk där. 784 rapportörer bidrog till att lägga in fynden i Artportalen.

Antalet observatörer var givetvis ännu högre.

Tack alla som har bidragit till att Årets växt 2021 blev ett år med rekord-mycket aktivitet.

Vidare kan noteras att slutrapporteringen om de tre arterna balsaminer, som var årets växt 2020, gjordes under året. Rapporten publicerades (i något olika versioner) i Svensk Botanisk Tidskrift Vol. 115:3 (2021) sid 162 – 167 samt i Vilda Växter 3 (2021), sid. 28 – 31.

Som årets växt 2022 beslutade årsmötet grönpyrola (*Pyrola chlorantha Sw.*).

HÄSTHOV, FOTO: GERT OLSSON, SCANDINAV

VÅRKOLLEN

Under Valborgshelgen, 30 april och 1 maj, genomfördes Vårkollen för sjunde året i rad. Nästan 12 000 observationer av tussilago, blåsippor, vitsippor, sälg, björkar och hägg rapporterades in från ungefär 2 300 medborgarforskare.

Intresset för att rapportera vårtecken under Valborgshelgen har aldrig varit större. En effekt av detta är också att fler personer än tidigare anmälde sig som fenologivaktare.

Vårkollen 2021 gav resultatet att många arters blomning, liksom björkens lövsprickning, hade kommit ungefär lika långt norrut år 2021, jämfört tidigare Vårkollar, men jämfört med observationer som gjordes för 100 år sedan har de kommit en bra bit längre norrut.

Hela aktiviteten fick god publicitet.

DE VILDA BLOMMORNAS DAG

Ca 50 aktiviteter, främst vandringar, genomfördes, bland annat eftersom pandemirestriktionerna hade lättats en del i maj-juni.

För att möjliggöra viss alternativ aktivitet med blom-promenader har även tips på sätt att göra det själv presenterats under rubriken "Botanik på egen hand". På hemsidan och i information till tidigare ledare, medlemsföreningar och andra organisationer uppmanade SBF till att hitta på nya sätt att uppleva DVBD på; som exempelvis blomsterbingo, geocaching, vandringsbeskrivningar, snitslade banor samt bok- och informationsbord.

Många har uttryckt sin uppskattning av både vandringarna och de alternativa aktiviteterna.

BOTANIKDAGARNA

Inte heller år 2021 bedömdes det säkert ur smittskyddssynpunkt att genomföra Botanikdagarna. Förhoppningen är i stället att kunna genomföra Botanikdagarna år 2022.

En viktig aspekt är att Föreningen vid Botanikdagarna erbjuder stipendier för deltagande. För att vara berättigad till stipendium, samt vad som annars gäller för regler, har följande beslutats:

- Ålder: 15 – 30 år
- Studerande eller utan fast inkomst
- Personlig motivering i ansökan en text med maximalt 1 500 tecken.
- Styrelsens beslut kan inte överklagas.

I övrigt kvarstår principen, att en person bara kan få stipendium vid ett tillfälle. Däremot är det förstas tillåtet att söka igen, om inte den första ansökan beviljas. Ambitionen är vidare att varje år erbjuda plats på Botanikdagarna för 4 stipendiater.

ATLASPROJEKTET

Två större inventeringsläger genomfördes under sommaren, i Jämtland samt i trakten av Ritsem i Lule lappmark. Till lägret vid Ritsem utgick bidrag från Länsstyrelsen i Norrbottens län på 30 000 kr, och från "Göran Gustafssons stiftelse" 50 000 kr (samt 50 000 för planerat inventeringsläger år 2022). För lägret i Jämtland bidrog Jämtlands Botaniska Sällskap.

Intryck från båda inventeringarna ges av Patrik Engström i Vilda Växter nr 3 2021 sid. 17 – 19. Inventeringarna i Lule Lappmark beskrivs dessutom av Lars Fröberg i Svensk Botanisk Tidskrift vol. 115:3 (2021) sid. 215 – 219.

Mycket av datamaterialet från de olika landskapsflorainventeringarna är nu inlagt i Artportalen.

Det pågår även arbete för att visa på behov av inventering av "vita fläckar" på andra håll i Sverige.

I Atlasgruppen ingår Lars Fröberg (sammankallande), Katarina Stenman, Sebastian Sundberg, Hans Gardfjell och Stefan Andersson. Lars Fröberg har även varit anställd av Föreningen delar av år 2021.

ENGAGERA-GRUPPEN

Aktiviteter planeras inför år 2022. Dit hör bland annat en nybörjarkurs på distans och olika föreläsningar.

I arbetsgruppen ingår Moa Pettersson (sammankallande), Gunnar Björndahl, Gun Ingmansson och Johanne Maad.

UNG BOTANIKER

Fremst har aktiviteter planerats inför år 2022. Viktigt är ett sommarläger i Aktse (vid Sarek), där Patrik Engström kommer att vara ledare. Lägret kommer att finansieras med de medel som samlades in till minne av Eva Waldemarson. Vidare arbetar Svenska Botaniska Föreningen med att utveckla former för samarbete med Fältbiologerna kring Ung Botaniker.

På nordnordmötet 21/3 (se även nedan) deltog samordnare för Ung Botaniker, och erfarenheter från de olika nordiska länderna delades. Norge har kommit längst i arbetet, Sverige har startat upp och Danmark vill också komma igång. Ett danskt Ung botaniker-läger, med deltagare även från övriga nordiska länder, planerades men har skjutits upp på obestämd tid pga pandemin.

Ansvarig i styrelsen är Moa Pettersson.

SAMVERKAN

Givetvis förekommer mer informella samarbeten på lokal/regional nivå med dels de regionala botaniska föreningarna, dels med kretsar i Naturskyddsföreningen och liknande sammanslutningar, kanske främst i samband med De Vilda Blommornas Dag. Dessutom deltar Svenska Botaniska Föreningen i några mer formella samarbeten enligt nedan.

BIOSAM

Fyra BIOSAM-möten hölls under året, 16 jan, 11 maj, 24 okt och 6 dec.

Mötena hölls digitalt utom oktobermötet som var ett hybridmöte där SBF och Birdlife Sverige var på plats på Ottenby fågelstation och övriga organisationer var med på länk.

På maj och decembermötena var även SLU Artdatabankens chef Mark Marissink inbjuden, dessa möten ägnades åt att diskutera samarbetet mellan Biosam och SLU Artdatabanken med fokus på artportalen.

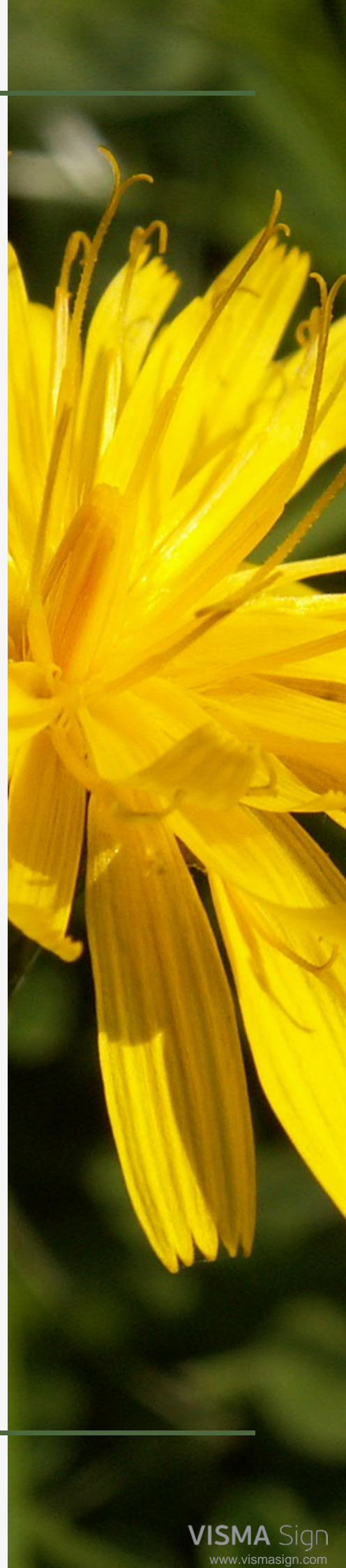
Samarbetet mellan de olika biologiska föreningarna inom BIOSAM har varit måttligt intensivt en tid, men under de två senaste

åren har det blivit mer aktivt, bland annat tack vare SBF:s initiativ till återstart 2020. Under året har BirdLife Sverige stått för värdskapet och kallat till möten.

Några centrala gemensamma frågor som har diskuterats är:

- Hur samarbetar föreningarna för att förbättra Artportalen?
- Bör vi arbeta med gemensamma kampanjer? Exempelvis att uppmärksamma naturvårdsfrågor inför valet 2022.
- Hur når vi tillsammans bättre ut med frågor om biologisk mångfald?
- Hur samverkar föreningarna kring naturvårdsfrågor och större remisser?

Apropå den sista punkten kan nämnas, att 2021 har BIOSAM jobbat med flera tunga remisser, bland annat strandskydd och artskyddsförordningen. Slutsatsen har blivit, att föreningarna även framöver ska svara var för sig på remisserna, men det finns fördelar med att först kunna diskutera remisserna föreningarna emellan.

FLORAVÅRD

NATURVÅRDS- POLICY

Under året har idéer om allmänna principer för Svenska Botaniska Föreningens naturvårdspolicy diskuterats. I arbetsgruppen ingår Mora Aronsson, Tore Mattsson, Jan Andersson och Gabrielle Rosquist. Givetvis är det viktigt att Svenska Botaniska Föreningen i sina olika yttranden tar fasta på just botaniska aspekter.

SPRIDNING AV VÄXTMATERIAL

Under 2021 arbetades ett underlag fram till en policy angående spridning av växtmaterial i naturliga miljöer. Behovet aktualiserades eftersom det har blivit allt vanligare att förstärka den biologiska mångfalden genom att så in eller plantera vilda växter, samtidigt som det har saknats nationella riktlinjer.

Syftet med policyn är att ge rekommendationer och föreslå förhållningssätt vid spridning av vilda växter i naturliga miljöer, så att man inte äventyrar arters genetiska variation och regionala särprägel.

Under sommaren 2021 remitterades policyförslaget till SBF:s medlemsföreningar. På styrelsemötet 2021-11-14 antogs sedan en reviderad version av policyn. Denna publicerades på föreningens hemsida 2021-11-19. Arbetsgruppen för denna policy har bestått av Sofia Lund, Moa Pettersson och Gabrielle Rosquist. Styrelsen tackar medlemsföreningarna för deras synpunkter.

INVENTERING AV ÅKEROGRÄS

Projektet "Åkerogräsinventering" drivs av SLU och Svenska Botaniska Föreningen tillsammans. Ansvariga är Sebastian Sundberg på SLU Artdatabanken och Jan Andersson på SBF. Målet är att få en aktuell bild av olika åkerogräsarters utbredning och mängd i Sverige. Många bedöms numera som hotade.

Projektet startade med en pilotinventering under år 2020, började drivas fullt ut år 2021, och planeras pågå till 2023. SBF bidrar genom att engagera sina medlemmar att delta i inventeringen (och annat) på ideell basis.

För närvarande (januari 2022) har 69 personer anslutit sig. All rapportering av fynd görs i Artportalen, vilket innebär att informationen blir tillgänglig direkt. Rapportering kan göras med mobiltelefon direkt i fält, alternativt med fältprotokoll som sedan rapporteras via dator i efterhand.

Hittills har det, under åren 2020 och 2021, rapporterats 4 346 fynd i Artportalen inom ramen för projektet. Antalet rapporterade kärllväxttaxa är 380 st, varav 25 rödlistade. Totalt 29 rapportörer har hittills lagt in fynd i Artportalen.

Mer information finns på Föreningens hemsida, Svensk Botanisk Tidskrift vol 115 (2) sid. 92 – 99, och i Vilda Växter nr 4 2021.

REMISSER

Svenska Botaniska Föreningen har under året lämnat remissvar dels på tre viktiga statliga utredningar:

- Betänkande av Skogsutredningen 2019: stärkt äganderätt, flexibla skyddsformer och naturvård i skogen”, SOU 2020:73
- Tillgängliga stränder – ett mer differentierat strandskydd”, SOU 2020:78
- Skydd av arter – vårt gemensamma ansvar”, SOU 2021:51,

dels på följande:

- Åtgärdsprogram för Ljunghed (Naturvårdsverket)
- Svensk standard för kartläggning av biologisk mångfald – ftSS 199000:2021 (Sv).

Remissvaren finns tillgängliga på Föreningens hemsida under rubriken ”Remissvar”.

NORRA GOTLAND

Föreningens tidigare vice ordförande Göran Mattiasson fortsatte att bevaka ärendena om kalkbrytning på norra Gotland. Vidare är Gotlands Botaniska Förening (En av SBF:s medlemsföreningar) aktiv med remissförfarande i samband med planerna på bevarande av området kring Bästeträsk.

ÖVRIGT

En idé som styrelsen noterat är ett förslag att till Sverige återinföra sjönöt (Trapa natans). Det är inte självklart att detta är ett under alla förhållanden angeläget projekt. Styrelsen ansåg därför att det behövs kompletterande undersökningar innan det går att ta ställning till en återintroduktion.

FLORAVÄKTARNA

FLORAVÄKTARLÄGRET I VÄRMLAND, FOTO: HANNA BRAGBERG

Floraväktarna är ett nätverk av naturintresserade personer som är med och bevakar och ökar kunskapen om våra hotade växter. Idag finns ungefär 500 floraväktare. De lokala botaniska föreningarna sköter koordineringen i sina respektive geografiska områden.

Svenska Botaniska Föreningen ansvarar för den nationella samordningen. Det görs genom en halvtidstjänst som sedan 1 mars 2020 innehas av Sofia Lund.

VERKSAMHETEN UNDER 2021

Under året har 9 636 lokaler floraväktats. 7 514 av dem är lokaler för hotade arter och EU-arter (Annex 2, 4 & 5). Den senare siffran brukar ligga mellan 6 000 och 7 000, så årets insats är mycket bra. Under året har även ett stort antal poster i Artportalen, inom ramen för floraväkteriet, blivit validerade. Vid årsskiftet 2021/2022 var 48% av alla floraväktarposter validerade.

Under året lanserades en app för floraväkteriet. Appen finns för både Android och IOS. Drygt 660 floraväktarrapporter kom under året in via appen.

Under året genomfördes två floraväktarläger; i Ulricehamn 9–13 juni och i Sunne 4–8 augusti.

En träff för alla regionala floraväktarsamordnare ordnades i början av september i Halland, med hela 19 deltagare.

Under året har en särskild satsning gjorts för att få i gång floraväkteriet i Kronobergs län, där verksamheten under senare år har varit begränsad.

EKONOMI

För 2021 års verksamhet erhöll Svenska Botaniska Föreningen 250 000 kronor av Naturvårdsverket genom stödformen "Bidrag till ideella miljöorganisationers arbete".

Medlen har använts till att bekosta samordnarträffen i Halland, till en uppdaterad broschyr om floraväkteriet och till ersättningar till de lokala botaniska föreningar som utfört floraväkteri under året.

SLU ArtDatabanken bidrog med extra finansiering för de båda floraväktarlägren.

Floraväktar-appen har finansierats med medel från både Naturvårdsverket, Artdatabanken, samt med medel som föreningen erhöll i en jubileumsgåva i samband med jubileet 2007.

Den fortsatta finansieringen av floraväkteriet vållar annars huvudbry.

För att på sikt hålla verksamheten ute i landet igång är det viktigt att den ekonomiska ersättningen för floraväkteriet kommer upp i en nivå som dels täcker kostnader för verksamheten och dels gör det möjligt att betala ut bilersättning till aktiva floraväktare. De bidrag Floraväktarna idag får från Naturvårdsverket står inte i proportion till kostnaderna.

För 2022 års verksamhet har Floraväktarna sökt 1 320 000 kr från Naturvårdsverkets "Bidrag till ideella miljöorganisationers arbete". Beslut om eventuell tilldelning väntas i början av 2022. Svenska Botaniska Föreningen har en dialog med SLU ArtDatabanken och Naturvårdsverket om att hitta andra former för finansiering än hittills, alltså en finansieringsmodell som bättre motsvarar det arbete floraväkteriet bidrar med.

Även möjligheterna till finansiering från annat håll undersöks.

För mer utförlig information hänvisas till den särskilda årsrapporten för floraväkteriet.

I Floraväktarrådet ingår Sofia Lund (sammankallande), Jan Andersson, Mora Aronsson, Margareta Edqvist, Henrik Josefsson, Sebastian Sundberg och Åke Widgren.

ÖVRIGT

FOTO: OSKAR EDWALD, MEDALJ: JOHAN BECK-FRIIS

FÖRENINGENS ORDFÖRANDE BELÖNAD

Vi citerar: "Marie-Claire Cronstedts Pris 2021 på 100 000 kronor tilldelas botanisten Mora Aronsson för hans djupa engagemang i svensk botanik och biotopskydd – och för hans folkbildande insatser på gräsrotsnivå om flora och naturvård."

TACK!

Slutligen vill styrelsen rikta ett tack till alla, medlemmar i Svenska Botaniska Föreningen och andra intresserade, som medverkade till att utforma verksamhetsåret 2021!

SIGNATURES**ALLEKIRJOITUKSET****UNDERSKRIFTER****SIGNATURER****UNDERSKRIFTER**

This documents contains 23 pages before this page

Tämä asiakirja sisältää 23 sivua ennen tätä sivua

Detta dokument innehåller 23 sidor före denna sida

Dokumentet inneholder 23 sider før denne siden

Dette dokument indeholder 23 sider før denne side

authority to sign

asemavaltuus

ställningsfullmakt

autoritet til å signere

myndighed til at underskrive

representative

nimenkirjoitusoikeus

firmateckningsrätt

representant

repræsentant

custodial

huoltaja/edunvalvoja

förvaltare

foresatte/verge

frihedsberøvende

SIGNATURES**ALLEKIRJOITUKSET****UNDERSKRIFTER****SIGNATURER****UNDERSKRIFTER**

This documents contains 24 pages before this page

Dokumentet inneholder 24 sider før denne siden

Tämä asiakirja sisältää 24 sivua ennen tätä sivua

Dette dokument indeholder 24 sider før denne side

Detta dokument innehåller 24 sidor före denna sida

authority to sign

representative

custodial

asemavaltuus

nimenkirjoitusoikeus

huoltaja/edunvalvoja

ställningsfullmakt

firmateckningsrätt

förvaltare

autoritet til å signere

representant

foresatte/verge

myndighed til at underskrive

repræsentant

frihedsberøvende